

**Brev om tildeling 2009
til Foreldreutvalget for grunnsopplæringen**

18. desember 2008

INNHold

1	Innledning.....	3
2	Ansvar og hovedoppgaver.....	3
3	Samarbeid med andre aktører.....	4
4	Kommunikasjon mellom FUG og departementet	5
4.1	Møter mellom FUG og departementet.....	5
4.2	Rapportering	5
4.2.1	Årsrapport	5
4.2.2	Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik	5
4.3	Budsjettforslag for 2010 og 2011	6
5	Mål og resultatkrav.....	6
5.1	Mål for 2009	6
5.2	Resultatkrav for 2009	7
6	Tildeling og fullmakter.....	7
6.1	Kap. 221 Foreldreutvalget for grunnopplæringen (jf. kap. 3221)	7
6.2	Kap. 3221 Foreldreutvalget for grunnopplæringen (jf. kap. 221)	8
6.3	Økonomiske og administrative fullmakter	9
7	Omtale av økonomiforvaltningen.....	10
7.1	Generelt	10
7.2	Disponering av tildelt budsjett.....	10
7.3	Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste.....	11
7.4	Overføring av budsjettmidler mellom statsinstitusjoner	11
7.5	Korrespondanse med Riksrevisjonen	11
8	Internforvaltning.....	11
8.1	Personaladministrasjon og inkluderingstiltak.....	11
8.2	Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.....	12
8.3	Likestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten.....	12
8.4	Miljøledelse i statlige virksomheter	12
8.5	Offentlige anskaffelser	12
8.6	Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid.....	13
8.7	Risikovurdering	13
8.8	Tilrettelegging for lærlinger	13
8.9	Føringer på IKT-området.....	13

1 Innledning

Vi viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2008-2009) og St. prp. nr. 1 (2008-2009) for Kunnskapsdepartementet.

De tildelte midlene stilles med dette til disposisjon for Foreldreutvalget for grunnopplæringen med de forutsetninger som er gitt i dette brevet.

2 Ansvar og hovedoppgaver

Foreldreutvalget for grunnopplæringen (FUG) er et selvstendig rådgivende organ for Kunnskapsdepartementet i saker om samarbeid mellom skole og hjem. FUG skal arbeide for godt samarbeid mellom skole og hjem, og skal ivareta foreldrenes interesser i skolesammenheng, jf. forskrift til opplæringsloven § 20-1. FUG skal videre arbeide for å styrke foreldreengasjementet og foreldreinnflytelsen i grunnskolen gjennom informasjon, skolering og veiledning overfor foreldre. Utvalget har et spesielt ansvar for å stimulere dialogen mellom hjem og skole. Det er en viktig oppgave for utvalget å bidra til å få alle foreldre med i dette arbeidet.

FUGs mandat er vedtatt utvidet til å gjelde også det første året i videregående opplæring, jf. Innst. O. nr. 51 (2007-2008) og Ot.prp. nr. 40 (2007-2008), jf. også St.meld. nr. 16 (2006-2007) ... og ingen sto igjen og Innst.S. nr. 164 (2006-2007). Mandatutvidelsen gjelder fra 1. januar 2009. Loven ble endret til å lyde slik:

Opplæringslova:

§ 11-9 Foreldreutvalet for grunnopplæringa

Kongen i statsråd nemner opp Foreldreutvalet for grunnopplæringa. Utvalet skal ha leiar, nestleiar og fem andre medlemmer. Funksjonstida er fire år. Departementet gir nærmare forskrifter om arbeidet i foreldreutvalet.

Det er høsten 2008 gjort korresponderende justeringer i § 20-1 i forskrift til opplæringsloven. Disse endringene innebærer kun endring av utvalgets navn og en presisering av at mandatet er utvidet til også å omfatte det første året i videregående opplæring. Ytterligere forskriftsendringer vil bli vurdert høsten 2009, og da i dialog med FUG.

Som følge av et anmodningsvedtak fra Stortinget, fremsatt i forbindelse med mandatutvidelsen som ble vedtatt sommeren 2008, vil det våren 2009 bli fremmet en odelstingsproposisjon for Stortinget med forslag til bestemmelser om foreldresamarbeid i grunnskolen og videregående opplæring.

Til orientering er Utdanningsdirektoratet i sitt tildelingsbrev for 2009 bedt om å gjøre følgende i 2009:

I samarbeid med FUG og Elevorganisasjonen innhente kunnskap om ulike former for foreldresamarbeid som foregår i videregående opplæring, og vurdere ulike modeller, særlig i forhold til frafallsproblematikken. Modellene skal vurderes ut fra hva som eventuelt kan regelverkfestes, herunder forholdet til bestemmelsene om aldersgrense i barneloven og bestemmelsene om myndighetsalder. Nærmere føringer vil bli gitt i eget oppdragsbrev.

3 Samarbeid med andre aktører

FUGs rådgivende funksjon overfor Kunnskapsdepartementet omfatter også Utdanningsdirektoratet. FUG skal fortsette samarbeidet med Utdanningsdirektoratet, herunder fylkesmennene, i saker der foreldreperspektivet er til stede. I saker som gjelder informasjon og veiledning til foreldre, skal FUG samordne sine aktiviteter med direktoratet og fylkesmennene.

FUG skal videreføre samarbeidet med samiske foreldre og deres organisasjoner.

FUG skal for øvrig samarbeide med aktuelle aktører på området der hvor dette er relevant.

4 Kommunikasjon mellom FUG og departementet

4.1 Møter mellom FUG og departementet

Departementet tar sikte på to årlige etatsstyringsmøter med FUG og foreslår følgende datoer:

Dato	Hovedtema
22. april 2009	Årsrapport for 2008 og disponeringsplan for 2009
18. november 2009	Budsjettforslag og tildeling for 2010

Det skal også holdes halvårlege møter mellom FUG og politisk ledelse i departementet. FUG tar initiativ til møtedato.

I tillegg vil departementet ha kontaktmøter med FUG gjennom året, samt gjennomføre årlig medarbeidersamtale med FUGs sekretariatsleder. Datoer for dette avtales særskilt. Departementet tar sikte å én gang årlig å delta på et møte med hele utvalget, primært på høsten i forbindelse med neste års budsjett og resultatmål.

4.2 Rapportering

4.2.1 Årsrapport

I årsrapporten for 2009 skal FUG redegjøre for aktiviteten i 2009 og gi en vurdering av de resultatene som er oppnådd i forhold til resultatmålene gitt i tildelingsbrevet for 2009. Årsrapporten må inneholde rapportering om virksomheten og relevante statistiske opplysninger, jf. også 8.1. Det må redegjøres for hva de tildelte midlene er brukt til og hvilke resultater som er oppnådd, og det må gis en vurdering av innsats og oppnådde resultater i forhold til de målene som var satt for budsjettåret. FUG skal også redegjøre for hvordan informasjonsrollen er gjennomført. Frist for innsendelse av årsrapport og regnskap for 2009 er 28. februar 2010. Elektronisk kopi sendes samtidig til Riksrevisjonen.

4.2.2 Økonomirapporter og varsling om eventuelle avvik

Som virkemiddel i egen økonomistyring må FUG rutinemessig utarbeide økonomirapporter. For hver måned i 2009 skal FUG rapportere til det sentrale statsregnskapet på den måte og innen de frister som er fastsatt i rundskriv R-8/2007 fra Finansdepartementet og evt. tillegg fra Senter for statlig økonomistyring (SSØ). Elektronisk kopi av månedsrapporten sendes Kunnskapsdepartementet. Fristen for månedsrapporten er den 15. i måneden etter.

FUG skal levere økonomirapporter (tertialrapporter) til Kunnskapsdepartementet

- per 31. august (frist 20. september) og
- per 31. desember (frist 1. februar 2010).

Arbeidsgiveravgiften skal også medregnes i økonomirapportene til departementet. Økonomirapportene skal vise hvordan regnskapet utvikler seg i forhold til budsjetttrammen og disponeringsplanen. Det skal også utarbeides rapporter, regnskapsdata og skriftlige kommentarer for eventuelle prosjekter som FUG har mottatt øremerkede midler til eller egne tildelingsbrev på. Virksomheten skal spesielt legge vekt på å kommentere eventuelle avvik og faseforskyvninger. Dersom løpende økonomistyring tilsier avvik fra godkjent disponeringsplan, skal det uten ugrunnet opphold rapporteres om dette, uavhengig av tidspunkt.

4.3 Budsjettforslag for 2010 og 2011

Frist for å sende departementet endelig begrunnet og spesifisert forslag til budsjett for 2010 er satt til 15. mars 2009.

Frist for å sende departementet innspill til satsingsforslag, konsekvensjusteringer og budsjettiltak for statsbudsjettet for 2011 er satt til 14. desember 2009.

5 Mål og resultatkrav

FUG skal i 2009 arbeide videre etter retningslinjene gitt i opplæringsloven og forskrift til denne, i St. meld. nr. 14 (1997-98) *Om foreldremedverknad i grunnskolen*, jf. Innst. S. nr. 117 (1997-98), i FUGs plandokumenter og i departementets prioriteringer for perioden, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (2008-2009). Vi viser også til Kunnskapsløftet, St.meld. nr. 16 (2006-2007) *...og ingen sto igjen* og St. meld. nr. 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen*.

5.1 Mål for 2009

Følgende mål står omtalt i St.prp. nr. 1 for 2009:

Samarbeidet mellom hjem og skole skal komme alle elever til gode, slik at de får et best mulig utbytte av opplæringen. Et godt samarbeid kan medvirke til å jevne ut sosiale forskjeller mellom elever.

Som et ledd i innsatsen mot frafall i videregående opplæring er FUGs mandat utvidet fra 1. januar 2009. Mandatutvidelsen skal medvirke til å gjøre foreldre til bedre rådgivere for barna sine i overgangen fra ungdomsskole til videregående opplæring, og slik bidra til å hindre frafall.

FUG skal i 2009

- medvirke til å øke elevenes læringsutbytte gjennom et godt samarbeid mellom hjem og skole
- medvirke til å øke kompetansen i hjem – skole-samarbeid for de ansatte i skolen
- medvirke til å få flere foreldre engasjert i opplæringen

5.2 Resultatkrav for 2009

FUG skal i 2009

- i sin rolle som rådgivende organ for Kunnskapsdepartementet, herunder Utdanningsdirektoratet, bidra aktivt med synspunkter på aktuelle saker
- bidra til kommende forskriftsendringer vedrørende mandatutvidelsen i samarbeid med departementet og dets underliggende organer
- gjennom målrettede tiltak bidra til økt kompetanse i foreldrerådets arbeidsutvalg (FAU), dette for å styrke foreldrenes medvirkning i skolen og foreldrerollen i barnas læring
- fortsette å informere skoleverket og lærerutdanningene om den rollen foreldre har for elevenes opplæring, dette for å øke kompetansen i hjem – skole-samarbeid for de som jobber i skolen
- medvirke til utjevning av sosiale forskjeller mellom elever ved å fortsette å arbeide for at alle foreldre engasjerer seg i opplæringen, uavhengig av sosial bakgrunn. Dette kan gjøres bl.a. ved å spre kunnskap om sammenhengen mellom foreldrestøtte og elevenes motivasjon, jf. resultatene fra prosjektet ”Minoritetsspråklige foreldre – en ressurs for elevenes opplæring i skolen”.
- fortsette å gi informasjon og veiledning til foreldre, særlig tillitsvalgte foreldre, inkludert kommunale foreldreutvalg (KFU)
- bidra med informasjon og veiledning til foreldre vedrørende reformen Kunnskapsløftet, relevante stortingsmeldinger, strategier m.m.

6 Tildeling og fullmakter

6.1 Kap. 221 Foreldreutvalget for grunnopplæringen (jf. kap. 3221)

(tall i 1000 kr)

<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Tildeling 2009</i>
Post 01	Driftsutgifter	9 777
Sum		9 777

Post 01 Driftsutgifter

Rammen på post 01 skal dekke alle utgifter til lønn, godtgjørelser og øvrige driftsutgifter, inkludert husleie.

Stortinget har bevilget 1 mill. kroner ekstra til FUG i 2009 i forhold til det opprinnelige budsjettforslaget, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2008-2009). Midlene skal gå til å styrke FUGs arbeid for å bidra til samarbeidet mellom skole og hjem. FUGs arbeid med utvidelsen av mandatet på videregående nivå bør prioriteres.

Ut fra en helhetlig vurdering av de oppgaver som skal løses, må FUG avgjøre hvor mange tilsatte virksomheten kan ha gjennom året. Det er FUGs eget ansvar at det ikke tilsettes flere personer enn at lønnen de påfølgende år kan dekkes innenfor en

realistisk forventning om hva driftsbudsjettet da vil bli. Det understrekes at økte lønnsutgifter som følge av fullmakt til å fastsette lønnsnivå ved oppretting av nye stillinger eller ved nytilsetninger, verken gir grunnlag for økt budsjetttramme eller anledning til å overskride tildelt bevilgning. Det samme gjelder for ansiennitetsopprykk, lokale forhandlinger og all annen lønnsjustering.

Vi gjør oppmerksom på at midler til bl.a. gruppelivsforsikring (pkt. 4.2 i *Statens personalhåndbok*, SPH), yrkesskadeforsikring (SPH 4.3) og ferielønns tillegg (SPH 9.16.3) er inkludert i rammen på post 01. (Henvisningene er til 2006-utgaven av SPH.)

Tildelingen på post 01 skal også dekke arbeidsgiveravgiften. Det vises til rundskriv R-103 fra Finansdepartementet, der det er gitt nærmere informasjon om virksomhetens plikter som arbeidsgiver, avgiftsgrunnlag, avgiftssatser, beregning og oppgjør m.v. Departementet forutsetter at virksomheten følger de regler som der er angitt, og holder seg informert om de satser som gjelder for beregning av arbeidsgiveravgiften, jf. rundskriv R-5/2006 fra Finansdepartementet.

Godtgjøringen til leder og nestleder i Foreldreutvalget for grunnskolen har tidligere tatt utgangspunkt i bestemmelsene i Statens personalhåndbok, punkt 3.10.11. Departementet har med virkning fra 1. januar 2009 fastsatt en årlig godtgjøring på kr 290 000 for lederfunksjonen. For nestleder fastsettes godtgjøringen til kr 85 000. Godtgjøringen skal utbetales i månedlige rater og dekkes innenfor rammen av tildelingen på post 01.

Post 01 kan overskrides med en sum som svarer til merinntekten på kap. 3221 post 02.

6.2 Kap. 3221 Foreldreutvalget for grunnsopplæringen (jf. kap. 221)

(tall i 1000 kr)

<i>Post</i>	<i>Betegnelse</i>	<i>Tildeling 2009</i>
Post 02	Salgsinntekter m.v.	276
Sum		276

Tildelingen gjelder inntekter fra salg av materiell til foreldre og skoler. Eventuell mindreinntekt forutsetter tilsvarende mindreutgift på kap. 221, post 01. Departementet forutsetter at det i FUGs interninstruks er fastsatt rutiner for løpende fakturautsending og betalingsoppfølging, og viser til regelverket for denne type saker.

Diverse refusjonsposter

Refusjonene i forbindelse med arbeidsmarkedstiltak, fødsels-/adopsjonspenger, lærlinger og sykepenger føres til inntekt på kap. 3221, postene 15, 16, 17 og 18, jf. pkt. 3.1.1 i vedlegg 2 til veilederen *Statlig budsjettarbeid*. Det tildeles ikke beløp på disse postene, og postene kan benyttes uten særskilt samtykke. For postene 16 og 18 benyttes underpostene 11 *Refusjon av lønn* og 12 *Refusjon av arbeidsgiveravgift*.

6.3 Økonomiske og administrative fullmakter

Generell omtale

FUG har ansvar for å prioritere innenfor meddelt økonomisk ramme, slik at mål og resultatkrav for 2009 kan realiseres. FUG må påse at overordnede mål ivaretas, og at den økonomiske rammen ikke overskrides. Det skal føres fortløpende kontroll med forbruket. Alle økonomiske disponeringer må ligge innenfor rammen av dette tildelingsbrev og de fullmakter som er gitt. Disponeringen må også være i samsvar med bestemmelsene i *Reglement for økonomistyring i staten, Bestemmelser om økonomistyring i staten og Hovedinstruks for økonomiforvaltningen*.

Fullmakter

Kunnskapsdepartementet tildeler for budsjettåret 2008 FUG fullmakt til å:

- Nettopostere ved utskifting av utstyr på post 01, jf. veilederen *Statlig budsjettarbeid*, vedlegg 9, pkt. 2.2
- overskride tildelingsrammen på kap. 221 post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekter på kap. 3221 post 02 Salgsinntekter og refusjonspostene 15, 16, 17 og 18, jf. veilederen *Statlig budsjettarbeid*, vedlegg 9, pkt. 2.4¹. Mindreinntekt på post 02 krever tilsvarende mindreforbruk på post 01.
- godkjenne reiser i henhold til *Særavtale for reiser innenlands for statens regning* og *Særavtale for reiser i utlandet for statens regning*, jf. § 1, pkt. 2 i begge avtalene (SPH pkt. 9.2 og 9.3).
- omdisponere personale
- forhandle husleiekontrakter innenfor gjeldende bevilgningsnivå, men endringer av geografisk lokalisering må drøftes med departementet

FUG har ikke anledning til å:

- bruke andre merinntekter enn de som er nevnt ovenfor
- forskuttere av neste års bevilgning
- forhandle etter Hovedtariffavtalen

¹ Post 01 Driftsutgifter kan overskrides med inntil 2 % av bevilgningen mot tilsvarende merinntekter på kap. 3221 i samme budsjettermin. Det er et krav at merinntekten er et resultat av økt aktivitet i forhold til budsjettforutsetningene for vedkommende år, og at de inntektsbringende aktivitetene ligger innenfor det som er virksomhetens mål, oppgaver og rammevilkår. Det er videre et krav at den inntektsbringende aktiviteten ikke skaper bindinger til å opprettholde et høyere aktivitetsnivå enn det som dekkes av utgiftsbindingen dersom merinntekten faller bort (Rundskriv R-110)

- tilsette i stillinger som krever vedtak om å opprette en ny organisatorisk enhet med leder på høyere nivå (det som tidligere er blitt betegnet som “organisatoriske stillinger”), jf. PM 20/97

7 Omtale av økonomiforvaltningen

7.1 Generelt

FUG er ansvarlig for at økonomiforvaltningen skjer i henhold til gjeldende regelverk og instruks. *Bevilgningsreglementet*², veilederen *Statlig budsjettarbeid*³ og *Reglement for økonomistyring i staten*⁴ med tilhørende bestemmelser⁵ er sentrale grunnlagsdokumenter for virksomheten.

FUGs sekretariatsleder fastsetter instruks for den interne økonomiforvaltningen. Departementet forutsetter at den virksomhetsinterne instruksen blir gjennomgått minst én gang i året og at den revideres ved behov.

For øvrig regner departementet med at virksomheten holder seg orientert om rundskriv og veiledningsmateriell fra Senter for statlig økonomistyring (www.sfso.no), jf. også sentrale rundskriv fra Finansdepartementet (www.regjeringen.no/fin).

7.2 Disponering av tildelt budsjett

Disponeringen av budsjettet må samsvare med Stortingets vedtak og departementets tildeling. FUG har ansvar for å prioritere innenfor tildelte budsjettammer slik at mål og oppdrag for 2009 kan realiseres.

Det skal utarbeides disponeringsplan som viser hvordan utgiftene og inntektene forventes å fordele seg i løpet av året. Planen settes opp i samsvar med den standardiserte kontoplanen med poster og underposter som viser planlagte disponeringer. I tillegg skal det for disposisjonsbevilgningene settes opp formål eller prosjektnummer for å vise planlagte disponeringer. Talldelen suppleres med en tekstdel som gir forklaringer til disponeringen, og som viser hvilke forutsetninger disponeringen bygger på. Teksten kan for eksempel inneholde

- Formål (reiser, konferanser, trykksaker osv.)
- Anslag for forbruk (f. eks. basert på tilsvarende aktivitet tidligere år)
- Tilleggsopplysninger (f. eks. om aktiviteten er jevnt fordelt ut gjennom året)

Disponeringsplanen skal sendes departementet innen 15. mars 2009.

² Vedtatt av Stortinget 26. mai 2005

³ Utgitt av Finansdepartementet i mars 2006 (Publikasjonskode R-0543)

⁴ Fastsatt ved kronprinsregentens resolusjon 12. desember 2003

⁵ Fastsatt av Finansdepartementet 12. desember 2003

Vi minner om at disponering av tildelt budsjetttramme og omdisponering mellom underposter for lønn og andre underposter for drift under kap. 221 er gjenstand for drøftinger med forhandlingsberettigede tjenestemannsorganisasjoner, jf. kap. 4 § 12 i *Hovedavtalen i staten*.

FUG må sørge for å ha en reserve under post 01 for å dekke uforutsette utgifter.

Fordi staten er selvassurandør, må FUG regne med å dekke eventuelle ekstra utgifter som kan følge av tyveri eller annen skade uten tilføring av nye midler.

7.3 Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til det neste

Innenfor en ramme på 5 % av tildelingen på post 01 er det i bevilgningsreglementet gitt anledning til å overføre ubrukt bevilgning fra ett budsjettår til det neste. Det er imidlertid en forutsetning at økonomistyringen samlet sett er slik at departementet eventuelt kan samtykke i overføring uten at totalrammen på driftsposten overskrides. Departementet administrerer denne fullmakten, og FUG kan søke om å få overført eventuelle ubrukte midler fra ett budsjettår til det neste. Søknad om overføring av evt. ubrukte midler fra 2008 til 2009 må departementet ha innen 1. februar 2009.

7.4 Overføring av budsjettmidler mellom statsinstitusjoner

Dersom en statsinstitusjon utfører oppgaver som skal dekkes av en annen statsinstitusjons budsjettildeling, skal det benyttes enten belastningsfullmakt eller direkte betaling. Til virksomheter som er nettobudsjetterte (50-post virksomheter), må midlene utbetales. Dette gjelder spesielt virksomheter i universitets- og høyskolesektoren og forskningssektoren. For virkeområde og regnskapsføring m.v. vises det til nytt rundskriv R-111 fra Finansdepartementet, datert 28.11.07.

7.5 Korrespondanse med Riksrevisjonen

Departementet får kopi av alle skriv fra Riksrevisjonen til den enkelte virksomhet. Vi minner om at departementet også skal ha tilsendt kopi av alle svarbrev og andre brev fra virksomheten til Riksrevisjonen. All korrespondanse med Riksrevisjonen skal underskrives av FUGs sekretariatsleder.

8 Internforvaltning

8.1 Personaladministrasjon og inkluderingstiltak

Ved tilsetning og personalforvaltning følges det regelverk som gjelder for staten. Det vises til lov 4. mars 1983 nr. 3 om statens embets- og tjenestemenn og Statens personalhåndbok. Tilsetninger kan bare skje dersom virksomheten på eget budsjett har disponible midler på post 01, evt. 21.

Det er et mål å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn. Det skal også legges til rette for tilsetning av personer med nedsatt funksjonsevne. FUG må rapportere om sykefravær og tiltak for å redusere dette. Det må også rapporteres om

tiltak for å øke rekrutteringen av personer med innvandrerbakgrunn, og hvilke mål som er satt for dette.

8.2 Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Arbeidsmiljøloven stiller krav om at det skal utføres et systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheten. Dette arbeidet skal dokumenteres. FUG skal i årsrapporten rapportere om mål, tiltak og resultater for området.

8.3 Likestilling – aktivitets- og redegjørelsesplikten

FUG må i årsrapporten redegjøre for status for likestilling i virksomheten. Det skal redegjøres for iverksatte og planlagte tiltak for å fremme likestilling og forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven.

8.4 Miljøledelse i statlige virksomheter

Regjeringen la sommeren 2007 fram en handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser. Planen inneholder en egen miljøpolitikk for statlige innkjøp, hvor det stilles konkrete krav til innkjøp av prioriterte produktgrupper. Planen ligger elektronisk tilgjengelig på <http://www.regjeringen.no/Upload/MD/Vedlegg/Planer/T-1467.pdf>. Den enkelte statlige virksomhet må sørge for å følge opp miljøpolitikken, og se til at den inngår i styringssystemet til den enkelte virksomhet.

Videreføring av miljøledelse (Grønn stat) er en del av handlingsplanen. Det skal foretas en årlig revisjon av miljøledelsesarbeidet hvor det skal legges til rette for forbedringer. På www.gronnstat.no er det samlet veiledninger, verktøy og relevante eksempler i forbindelse med dette. Virksomheter med betydelige miljøutfordringer, eksempelvis knyttet til behandling av farlig avfall og kjemikalier, bør innføre tredjepartssertifiserte miljøledelsessystemer.

FUG må i årsrapporten redegjøre for hvordan handlingsplanen er fulgt opp og gi en kort omtale og vurdering av arbeidet med miljøledelse.

8.5 Offentlige anskaffelser

Departementet forutsetter at FUG ved innkjøp følger bestemmelsene i lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser, sist endret 21. desember 2007, og reglene i forskrift 7. april 2006 om offentlige anskaffelser, sist endret 01. mars 2008, jf. også veileder 30.11.06 til forskriften (<http://www.regjeringen.dep.no/fad> - under *Dokumenter/Veiledninger*).

Innkjøp som skjer i strid med regelverket kan bli straffet med et gebyr på inntil 15 prosent av innkjøpets verdi. Departementet vil i etatsstyringsmøtene eventuelt følge opp aktuelle problemstillinger knyttet til anskaffelser.

8.6 Samfunnssikkerhet og beredskapsarbeid

Den enkelte virksomhet må kunne dokumentere at det er gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser, at det eksisterer tilfredsstillende planverk, og at det er avholdt øvelser.

8.7 Risikovurdering

Departementets resultatmål for FUG for budsjetterminen 2009 er gitt i kap. 5 i tildelingsbrevet. Risikovurdering er en integrert del av mål- og resultatstyringen, både for faglige og økonomiske mål. I tråd med dette skal FUG gjennomføre risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikoforholdene i arbeidet med å nå målene. Til grunn for arbeidet legges veilederen *Risikostyring i staten – Håndtering av risiko i mål- og resultatstyring*, utgitt av Senter for statlig økonomistyring 8. desember 2005.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll, der følgende hovedelementer skal gjenfinnes i virksomhetens vurdering:

- Omtale av risiko, sannsynligheten for avvik og avvikets vesentlighet knyttet til virksomhetens måloppnåelse.
- Hvilken risiko for ikke å nå en bestemt målsetning som kan aksepteres. Dette skal også si noe om når aktiviteter skal iverksettes for å redusere avvik til et akseptabelt nivå.
- Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
- Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Kunnskapsdepartementet understreker at dette skal være virksomhetens egne risikovurderinger, som kan bli etterspurt bl.a. i etatsstyringsmøter. I årsrapporten må FUG redegjøre for erfaringene med risikovurdering og risikostyring.

8.8 Tilrettelegging for lærlinger

FUG bør vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle, og eventuelt legge til rette for inntak av lærling(er). Det vises til ”Særavtale for lærlinger og lære kandidater”, jf. Personalmelding (PM) nr. 16/2006.

8.9 Føringer på IKT-området

Personaliserte tjenester som krever pålogging skal tilpasses for bruk av FEIDE (Felles elektronisk identitet). Tjenester som er relevante for næringslivsportalen www.altinn.no, skal gjøres tilgjengelig der. Det samme gjelder tjenester med relevans for innbyggerportalen *Minside* på www.norge.no.

Som en følge av at Kunnskapsdepartementet i 2008 ble innfaset i en felles departementell IKT- plattform under Departementenes servicesenter (DSS), har

Utdanningsdirektoratet overtatt driftingen av FUGs IKT- nettverk. Dette innebærer at FUG bruker direktoratets plattform for fellesapplikasjoner som Office, e-post og internett. Løsningen innebærer også at FUGs sekretariat har full tilgang til applikasjoner og filer uavhengig av tilholdssted. FUGs økonomiske og administrative applikasjoner er nettbaserte, og berøres ikke av omleggingen. FUG har to nettsteder: www.foreldrenettet.no og www.fug.no. Disse nettstedene oppfyller ikke kravet om universell tilgjengelighet. Siste halvdel av 2008 ble det startet opp et nettutviklingsprosjekt som har som målsetting å konkretisere målsettingene for FUGs nettsider, kartlegge brukerbehov, utarbeide informasjonsarkitektur og wireframes, utarbeide en kravspesifikasjon og kjøpe inn ønsket publiseringsløsning som gir FUG mulighet til å utvikle gode nettsider. Målet er å få et nettsted som blant annet er brukervennlig, tilgjengelig og informativt. I kravspesifikasjonen for ny publiseringsløsning vil universell tilgjengelighet, [WAI \(Web Accessibility Initiative\)](#), stå sentralt. Det betyr at FUGs kravspesifikasjon vil inneholde grunnprinsipper som blant annet tekstbasert navigasjon, gode lenketekster og alt-attributter på bilder, m.m.

9 Oversikt over rapporterings- og søknadsfrister

For 2009 gjelder følgende frister:

Tema:	Frist:	Nærmere omtale i tildelingsbrevet:
Evt. søknad om å få overføre ubrukte midler fra 2008 til 2009	1. februar 2009	7.3
Årsrapport med regnskap for 2008	28. februar 2009	4.2.1
Disponeringsplan for 2009	15. mars 2009	7.2
Budsjettforslag for 2010	15. mars 2009	4.3
Første budsjettinnspill for 2011	14. desember 2009	4.3
ØKONOMIRAPPORTERING:		
Månedlig kassarapport til det sentrale statsregnskapet (med elektronisk kopi til KD til e-postadressen mn@kd.dep.no)	15. i måneden etter	4.2.2
Økonomirapport per 31. august	20. september 2009	4.2.2
Økonomirapport per 31. desember	1. februar 2010	4.2.2